

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0059/2009

12.11.2009

*

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību
Armēnijai
(COM(2009)0531 – C7-0268/2009 – 2009/0150(CNS))

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Referents: *Vital Moreira*

(Vienkāršota procedūra – Reglamenta 46. panta 1. punkts)

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- *** Piekrišanas procedūra
Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. pantā
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas ***treknrakstā***. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	3
PASKAIDROJUMS	3
PROCEDŪRA	3

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

**par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību
Armēnijai
(COM(2009)0531 – C7-0268/2009 – 2009/0150(CNS))**

(Apspriežu procedūra)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2009)0531),
  - ņemot vērā EK līguma 308. pantu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C7-0268/2009),
  - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu un 46. panta 1. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A7-0000/2009),
1. apstiprina Komisijas priekšlikumu;
  2. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
  3. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
  4. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

1. Priekšlikuma mērķi

Komisija ierosina sniegt Armēnijai makrofinansiālo palīdzību (MFP) 100 miljonu eiro apmērā aizdevuma (65 miljoni eiro) un dotācijas veidā (35 miljoni eiro). Kas attiecas uz aizdevuma daļu, Komisijai jāpiešķir pilnvaras aizņemties līdz 65 miljoniem eiro no kapitāla tirgiem vai finanšu iestādēm. Plānots palīdzību izmaksāt divos maksājumos (provizoriski 2010. gada laikā). Šīs palīdzības mērķis ir atbalstīt Armēnijas tautsaimniecības pielāgošanos un finansēt tās ārējo maksājumu bilanci un Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) norādītās budžeta vajadzības.

2. Vispārīgais konteksts

Ar priekšlikumā minēto palīdzību tiks atbalstīta iestāžu ekonomikas programma, lai nodrošinātu noturīgus fiskālos un ārējos kontus, kā arī sniegta palīdzība Armēnijai, lai tā varētu pārvarēt globālās ekonomikas un finanšu krīzes sekas.

Globālā ekonomiskā lejupslīde un jo īpaši straujā Krievijas ekonomiskās situācijas pasliktināšanās ļoti ietekmē Armēnijas saimniecisko darbību, kas sāka sarukt 2008. gada pēdējā ceturksnī. Tā kā 2009. gadā ekonomiskā situācija turpināja pasliktināties, martā Armēnijas drams *de facto* tika devalvēts par 22 % attiecībā pret EUR un USD. Tajā pašā laikā SVF apstiprināja rezerves vienošanos, lai palīdzētu Armēnijai tikt galā ar ekonomiskās vides pasliktināšanos un nodrošinātu netraucētu pāreju uz mainīgu valūtas maiņas kursu. Lai gan devalvācijas negatīvā ietekme lielākoties tika novērsta, 2009. gada pirmajos sešos mēnešos ekonomiskā situācija ievērojami pasliktinājās. Tā rezultātā 2009. gada jūnijā SVF valde apstiprināja saskaņā ar rezerves vienošanos Armēnijai pieejamo SVF līdzekļu apjoma palielinājumu. Tomēr jaunākie rādītāji par laika posmu pēc jūlija vidus liecina par to, ka ekonomiskā lejupslīde ir smagāka, nekā paredzēts pārskatītajās jūnija prognozēs.

Priekšlikumā paredzētā MFP mērķis ir papildināt SVF sniegto atbalstu saskaņā ar rezerves vienošanos, par kuru SVF valde pieņēma lēmumu 2009. gada martā, kā arī Pasaules bankas palīdzību, kas tiks sniegta kā budžeta atbalsta politikas aizdevumi. Papildu palīdzību sniegs Āzijas Attīstības banka, divpusējie līdzekļu devēji (Krievija un Apvienotā Karaliste) un ES saskaņā ar Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI). MFP, kas pašlaik tiek gatavota, būs piemērota ES palīdzība finanšu plaisas pārvarēšanai.

Komisija uzskata, ka pastāv risks, ka Armēnijas valdība neievēros SVF programmas nosacījumus, jo fiskālā mērķa sasniegšana var izrādīties sarežģītāka nekā sākumā domāts, īpaši tādēļ, ka izaugsmes aprēķini ir izrādījušies pārāk optimistiski. Lai gan Komisijas dienesti nopietni ņem vērā šos riskus, tie vēl aizvien uzskata, ka ir pietiekami nopietni iemesli sniegt MFP Armēnijai. Lielās finansēšanas vajadzības, ar kurām Armēnija saskārās jo īpaši 2009. gadā un kuru 2010. gadā būs mazāk, prasa rīkoties nekavējoties.

Tiek lēsts, ka MFP būs tūlītēja ietekme uz Armēnijas maksājumu bilanci, un tādējādi tā palīdzēs mazināt finansiālos ierobežojumus, kas saistīti ar iestāžu ekonomiskās programmas

īstenošanu un budžeta deficīta finansēšanu. Tiek sagaidīts, ka MFP palīdzēs īstenot stabilizācijas programmas vispārējos mērķus, par kuriem ir vienošanās ar SVF un kuru mērķis jo īpaši ir panākt ārēju pielāgošanos, palielināt ārējās rezerves, saglabāt uzticību vietējai valūtai un banku sistēmai un aizsargāt nabadzīgos iedzīvotājus.

3. Laika ierobežojumi

Šo MFP priekšlikumu (tāpat kā visus iepriekšējos priekšlikumus) nodeva Parlamentam saskaņā ar EK līguma 308. pantu, t. i., ievērojot apspriežu procedūru. Lai gan saskaņā ar šo pantu nav noteikts termiņš, kādā Parlamentam jāsniedz atzinums, Parlaments vienmēr ļoti ātri reaģē, ja vajag piešķirt MFP.

Pašreizējo priekšlikumu Komisija pieņēma 2009. gada 14. oktobrī un tajā pašā dienā iesniedza to Parlamentā. Tomēr tā kā pirmo maksājumu paredzēts veikt 2010. gada janvārī, Padomei lēmums jāpieņem līdz 2009. gada beigām, bet Parlamentam atzinums jāsniedz vēl agrāk (Komisija neoficiāli ir norādījusi, ka tas jāpieņem 2009. gada 23.—26. novembra plenārsēdē. Tātad Parlamenta rīcībā faktiski ir mazāk nekā pusotra mēneša, lai sagatavotu savu nostāju (kaut gan brīdī, kad referents jau bija gandrīz pabeidzis šo ziņojuma projektu, Padome vēl nebija apspriedusies ar Parlamentu), un tas ir nepieņemami, ņemot vērā likumdošanas kārtību. Piemēram, tikai lai iebilstu pret Komisijas īstenošanas noteikumu projektu, ievērojot regulatīvo kontroles procedūru, Parlamenta rīcībā jābūt vismaz trim mēnešiem¹. Tā ir klaja necieņa pret Parlamentu kā likumdevēju iestādi, jo nevar attaisnot izņēmumus attiecībā uz iestāžu pilnvarām. Pat tad, ja šādu priekšlikumu sagatavošana nav atkarīga no Komisijas vien, tā ļoti labi apzinājās, ka piešķiruma pirmā daļa ir jāizmaksā jau 2010. gada sākumā un tātad attiecīgais lēmums ir jāpieņem krietnu laiku pirms gada beigām.

Tajā pašā laikā, ja šo lēmumu nepieņems līdz 2010. gada sākumam, EK līdzekļi netiks novirzīti Armēnijas budžetā 2010. gada janvārī. Ņemot vērā radušos apstākļus un Armēnijas stratēģisko nozīmi saistībā ar ES kaimiņattiecību politiku un nesen izveidoto Austrumu partnerību, referents centās darīt visu iespējamo, lai pielāgotos Komisijas pieprasītajam grafikam. Referents tomēr uzsver, ka šādu grafiku, kas izriet no novēloti iesniegtā Komisijas priekšlikuma, nevar atzīt par pareizu, ar to var tikai samierināties šajos ārkārtējos apstākļos.

4. Iemesli grozījumu neierosināšanai

Referents šobrīd nav ierosinājis veikt nekādus grozījumus šajā priekšlikuma projektā. Tas ir nevis tāpēc, ka šis lēmums būtu nevainojams, bet tāpēc, ka referents atrodas ļoti grūtā situācijā.

Pirmkārt, no procedūras viedokļa, ziņojuma apstiprināšana ar grozījumiem varētu būt neiespējama, ņemot vērā pašreizējo grafiku, un tas nozīmē, ka Armēnijas budžetā šie līdzekļi 2010. gada janvārī neienāks.

Otrkārt, šī „procedurālā realitāte” nenozīmē, ka referents pilnībā piekrīt priekšlikumam. Piemēram, referents nevar piekrist apgalvojumam, ka „*Līgums šā lēmuma pieņemšanai neparedz citas pilnvaras kā tās, kas paredzētas 308. pantā*” (11. apvērums). Pamatojums tam,

---

¹ Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 3. punkta c) apakšpunkts.

ka izmantots 308. pants, nevis 181.a pants, ir meklējams nevis Līgumā, bet Nicas līgumam pievienotajā Deklarācijā Nr. 10, kurā noteikts, ka „181.a pants neattiecas uz palīdzību, ko saistībā ar maksājumu bilanci sniedz trešām valstīm”. Parlaments jau 2003. gadā¹ norādīja uz to, ka atsauce uz 308. pantu nav piemērota un pauda nožēlu par lēmumu iekļaut šādu deklarāciju Nicas līgumā.

Jāpiebilst, ka šis priekšlikums ir ļoti vispārīgs un par lielāko daļu konkrētu lietu ir jāvienojas saprašanās memorandā. Tajā pašā laikā referents uzskata, ka var rasties nepieciešamība pēc vairākiem grozījumiem, lai uzlabotu priekšlikuma skaidrību, pārredzamību un pārskatbaidību (tas attiecas uz nosacījumiem, ārējo revidentu piesaistīšanu neatkarīga novērtējuma veikšanai, konkrētām prasībām, kas izvirzītas Armēnijas valdībai, u.c.).

Un, treškārt, vēlreiz jāatgādina, ka referents bija ļoti ierobežots laika ziņā, lai rūpīgi apsvērtu pašu priekšlikumu.

Tādēļ referentam bija ļoti grūti izšķirties, lai gan viņš pilnīgi piekrīt tam, ka Armēnijai obligāti jāpiešķir ārkārtas MFP. Ir divas iespējas — vai nu pēc iespējas īsā laikā sniegt Parlamenta atzinumu, kas ir palīdzības saņēmējas valsts interesēs. Vai arī aizstāvēt Parlamenta institucionālās prerogatīvas un atteikties iekļauties nepieņemamajā grafikā, kādā jāpieņem likumdošanas priekšlikums, tādējādi liedzot Armēnijai saņemt palīdzību, kas tai ir nepieciešama un ko tā ir lūgusi.

Ņemot vērā iepriekšteikto, referents ierosina pieņemt šo priekšlikumu bez grozījumiem. Referents tomēr patur tiesības ierosināt savus grozījumus pēc priekšlikuma izskatīšanas komitejā un pēc viedokļu apmaiņas ar Padomi un Komisiju.

5. Parlamenta loma, sniedzot MFP

Paturot prātā iepriekš pieņemtās Parlamenta rezolūcijas, referents vēl gribētu uzsvērt, kā tādu būtisku instrumentu kā MFP nevar vienkārši uzskatīt par kaut ko „ārkārtēju”. Tādēļ nevar attaisnot to, ka šādam instrumentam nav noteikts juridiskais pamats un ka tas joprojām pamatojas uz *ad hoc* Padomes lēmumiem, ko pieņem attiecībā uz katru pasākumu. Ir jāizstrādā MFP pamatnoteikumi, ievērojot koplēmuma procedūru, lai sekmētu pārredzamību, pārskatbaidību un ziņošanas sistēmas izveidi. Šajā sakarībā jāuzsver, ka pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, juridiskais pamats, kas piemērojams lēmumiem par MFP piešķiršanu, būs Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 209. panta 1. punkts un 212. panta 2. punkts atkarībā no tā, vai Eiropas Savienības iestādes saņēmējvalsti ierindo jaunattīstības valstu grupā vai ne. Abos gadījumos piemērojama parastā likumdošanas procedūra. LESD 213. pantu nepiemēro lēmumu par MFP piešķiršanu.

Turklāt ir jāstiprina Parlamenta loma. Komisijai jo īpaši jāuzlabo ziņojumu sagatavošana Parlamentam saistībā ar šāda palīdzības veida faktisko īstenošanu un jāiesniedz Parlamentā paveiktā novērtējuma ziņojums (papildus gada pārskatiem, kas paredzēti priekšlikuma 5. pantā).

6. Padomes un Komisijas saistības

---

¹ P5_TA(2003)0233.

Pat tad, ja MFP priekšlikumu komitejā apstiprinās negrozītu, referents aicina Padomi un Komisiju savā paziņojumā Parlamentam pievērsties iepriekšminētajām problēmām.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Makrofinansiālā palīdzība Armēnijai
Atsauces	COM(2009)0531 – C7-0268/2009 – 2009/0150(CNS)
Datums, kad notika apspriešanās ar EP	30.10.2009
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	INTA
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AFET BUDG
Atzinumu nav sniegusi Lēmuma datums	AFET BUDG 21.10.2009 21.10.2009
Referents(-i) Iecelšanas datums	Vital Moreira 29.9.2009
Vienkāršota procedūra – lēmuma datums	10.11.2009
Izskatīšana komitejā	10.11.2009
Pieņemšanas datums	10.11.2009